

Desegni di: 2.785 - 1973 - Llovet i G. - Barcellona

GUIA MUSICAL¹⁹⁷²•₇₃

12

Martini Extra Dry

¡Claro que sí!

Martini Extra Dry,
simplemente solo, o "on the rocks",
con una piel de limón.

Así disfrutará su auténtico sabor.

Donde esté, a la hora que esté
déjese llevar por su sutil y delicado sabor.
Martini seco. ¡Claro que sí!

MR
MARTINI & ROSSI

Martini and M & R are
registered trademarks.

MÉS SOBRE L'ÒPERA

El meu comentari d'avui no és a nivell de la realitat operística entre nosaltres, o sigui el de les representacions al Liceu, sinó en el pla de l'especulació estètica i musical entorn al complex fenomen artístic que anomenem òpera, i se m'ha suggerit arran de la lectura d'un llibre que fa tot just dos mesos ha sortit de l'estampa: **Les fantômes de l'opéra** de René Leibowitz («Bibliothèque des idées. N.R.F. Editions Gallimart. París. Desembre 1972»).

Aquest autor, compositor i director d'orquestra que morí a París el passat mes d'agost tot just corregides les proves del llibre, ha escrit un dels tractats més lúcids sobre la problemàtica d'aquest espectacle enfocat principalment sota el punt de vista de les dificultats que el gènere presenta per a la seva comprensió.

A la contraportada del llibre i en la temptativa d'explicar sumàriament el seu contingut, Leibowitz diu «**On adore l'opéra ou on la deteste**». Sobre aquesta elemental constatació, Leibowitz elabora una sèrie d'elucubracions sobre les causes internes (expressió, transcendència estètica, impuls musical) i externes (motivacions socials i polítiques) que motiven la creació operística, per explicar tot seguit que per entendre i comprendre l'òpera —així, en general— cal «entrar en el joc» de les convencions o més ben dit dels convencionalismes que integren l'univers operístic i per tant del seu muntatge i execució.

Encapçala l'estudi amb caràcter de lema la frase de Meyerhold «**Vous n'aimez pas l'opéra? Tout simplement vous manquez d'imagination pour vous représenter ce que peut être une opéra**», que il·lustra d'una manera immediata i directa el propòsit fonamental del llibre.

Ara, aquesta tesi general, recolzada en la «preparació imaginativa» que s'exigeix de l'espectador per tal que pugui copsar el món meravellós que se li ofereix (al marge de tota contingència política i social, apunta l'autor) es particularitza després en una sèrie d'anàlisis individualitzades d'òperes del repertori, del més variat signe dramàtic i musical: el cas de Wagner; **Fidelio** de Beethoven; **Euryanthe** de Weber; **D. Carlo** de Verdi; **La Dame de Pique** de Txaikowsky; **Tosca** de Puccini (que qualifica d'òpera contestatària) i **Pelleas et Melisande** de Debussy. A més, en l'obra s'hi intercalen uns suggestius estudis sobre Monteverdi, la funció del personatge invisible que és l'orquestra i sobre les corrupteles i rutines, que en deslluir la qualitat de les representacions, desfiguren el perfil líric i expressiu de l'òpera a què afecten.

Fa uns set anys, en el número 27 de la revista francesa **L'Arc**, dedicat a l'òpera, junt amb uns estudis de Franco Zeffirelli sobre el muntatge escènic, Leibowitz esbossava sintèticament la il·lusió que el miratge de la ficció i del més descabdellat convencionalisme pot crear en l'espectador que ha entrat en la normativa del joc. Ara, en aquest llibre aparegut **post mortem**, puntualitza amb gran precisió crítica i amb gran agudesament mental el **com** i el **per què** de l'afecció o de l'odi per una institució viva per uns, i «**demodé**» per altres, però que, malgrat els complicats i a voltes contradictoris elements que intervenen en la seva realització, subsisteix arreu. **Les fantômes de l'opéra** és un llibre que han de llegir els qui no estimen l'òpera. I els bons afeccionats, no cal dir!

MANUEL VALLS

ORFEÓ CATALÀ

● La Biblioteca Musical de l'entitat s'ha enriquit darrerament amb la incorporació d'un volum de la col·lecció «Portugaliae Musica» que patrocina la Fundació Calouste Gulbenkian de Lisboa. Aquest important volum és el primer dedicat a Estêvão de Britto —compositor del segle XVII— i conté diverses composicions transcrits i comentades pel Dr. Miquel Querol Gavalda. L'obra és un estudi aprofundit sobre la personalitat d'Estêvão de Britto, compositor que havia assumit la direcció musical de la catedral de Màlaga mig segle després de la mort de l'insigne Cristóbal de Morales, antecessor seu en el càrrec.

● A la Capella de la Casa Benèfica del Masnou, el diumenge dia 11 de febrer, la Secció de Nois i Noies de l'Orfeó Català, expressament invitada, va repetir el concert de cançons nadalenques que havia donat a l'església parroquial d'Alella. Precedí la celebració eucarística, en el curs de la qual cantà uns motets Galetà Renom.

Presidiren el concert la Junta de la Casa Benèfica (President: senyor Agustí Gibernau) l'alcalde senyor Miquel Humet, el Regidó de Cultura, el senyor Joan A. Maragall i el mestre Lluís Maria Millet, entre altres personalitats i components de la Junta directiva de l'Orfeó. Ocuparen llocs preferents les internades i el personal de la Casa, als quals era dedicat el concert patrocinat per la Fundació Güell. Sota la direcció de J. López Esparbé començà l'audició amb l'«Himne dels nois» del mestre Ll. Millet, com a record de l'insigne fundador de l'Orfeó Català, fill

del Masnou. Continuaren les altres cançons del programa que foren càlidament rebudes i molt aplaudides, amb repetició de «Mira, quina resplendor» de F. Mompou, «El tió de Nadal» de J. Tomàs i «Camí de Betlem» del Subdirector de l'Orfeó, Adolf Cabané, que fou molt aplaudit i que, també, acompanyà al piano les composicions interpretades. Fèu els solos, els noi Daniel Rosés.

Després de visitar les dependències i d'ésser obsequiats per la Junta Directiva de la Casa Benèfica, tots els participants a l'acte es congregaren davant de la casa on nasqué el mestre Lluís Millet. El senyor Joan A. Maragall pronuncià unes paraules glossant el profund sentit de l'homenatge que es tributava a l'insigne fundador de l'Orfeó i orientador de tants d'altres Orfeons que han seguit els ideals i les directrius que propugnà; es referí al que significava la presència i actuació dels nois allí aplegats, continuadors de tants altres nois que cantaren les mateixes cançons.

A seguit, els joves cantaires feren sentir l'«Himne dels nois», escoltat per tots els presents amb fervor i continguda emoció, que fou exterioritzada amb calorosos aplaudiments.

El mestre Lluís Maria Millet agrai l'homenatge que era tributat al seu pare i donà les gràcies a tots els qui hi contribuïren. L'alcalde del Masnou, senyor Miquel Humet, pronuncià també unes eloqüents paraules i amb un aplaudiment que demanà i que fou tributat al mestre Lluís Maria Millet, acabà l'acte, que serà recordat amb goig per l'èxit assolit i pel seu alt significat.

MUSICART

SOCIEDAD ANÓNIMA

sucesora casa
DIONISIO CHIAPPO

AUTÉNTICOS ARTISTAS DE LA MÚSICA
AL SERVICIO DEL PROFESIONAL Y AFICIONADO
REPRESENTANTE EXCLUSIVO DE LOS
CELEBRES PIANOS • SAUTER • KEMBLE •
Y DE LOS ACORDEONES • HOHNER •
VENTA DE INSTRUMENTOS
GUITARRAS ELECTRONICAS
INSTALACIONES
ALQUILERES
VENTAS AL CREDITO Y PLAZOS

TELEF. 254 52 99
JOSE ANTONIO, 583
TELEF. 254 52 59
BARCELONA - 11

ARIBAU Nº 1
AVDA.

RESTAURACIÓ DE L'ORGUE DEL PALAU

L'orgue del Palau de la Música Catalana ha estat objecte d'una escrupolosa restauració (exigida per les deficiències tècniques produïdes pel pas dels anys) realitzada a càrrec de la Direcció General de Belles Arts.

inaugurat —amb el Palau— l'any 1908 per l'organista de la catedral de Dresde Alfred Sittard, havia estat construït per la firma alemanya Walker, la qual féu l'entrega oficial el dia 13 de febrer d'aquell any. D'aleshores ençà, l'orgue monumental ha presidit l'hemicicle del Palau i ha estat element determinant en innumbrables audicions i concerts. En la recent restauració, hom ha seguit el criteri —en termes generals— de respectar l'estructura, tan l'exterior com la musical, que correspon a les acaballes de l'orgue romàntic, a fi que l'instrument estigui adequat a la tònica general de l'edifici.

Malgrat tot i dins d'aquest criteri s'han realitzat canvis sensibles en l'estructura musical de l'orgue per tal de, dins el seu caràcter romàntic, proporcionar-li molt més equilibri i claredat. Els passos seguits per a aconseguir-ho són principalment els següents:

- a) Modificació dels jocs de Mixtures existents que eren de caràcter molt pesat i addició d'altres nous jocs de Mixtures que substitueixen altres jocs duplicats o innecessaris.
- b) Transformació dels registres de llengüeteria tendint a l'Escola romàntica francesa en lloc de l'opaca llengüeteria alemanya de l'època. També ací s'han agregat nous jocs.
- c) El conjunt de jocs modificats és una tercera part del total.

S'ha refet l'harmonització que en molts registres era excessivament suau, per la qual cosa l'orgue no tenia la potència necessària i ha estat afinat el diapàs modern d'orquestra perquè l'orgue es pugui utilitzar en les obres orquestrals sense cap dificultat (el dia-

pasó a què estava afinat abans, avui faria impossible la seva utilització).

L'instrument patia de greus defectes de funcionament que el mantenien pràcticament inservible. S'ha procedit a una restauració completa dels secrets i a una renovació total de tot el sistema de transmissió, el desgast dels quals era evident si hom té en compte que el mecanisme elèctric datava de començament de segle. Tant els relais electropneumàtics com cables, rectificador i tot el sistema elèctric en general és completament nou. També és completament nova la consola dotada de quatre teclats i pedal i quatre combinacions lliure-ajustables. En lloc d'estar col·locada en forma fixa s'ha disposat sobre una plataforma mòbil que permeti la col·locació més favorable per a cada tipus de concert o per col·locar-la a un costat quan no es necessiti l'orgue.

Tot el sistema de manxes ha estat restaurat i l'antic ventilador ha estat substituït per un modern bufador col·locat al mateix orgue i importat de Suïssa d'una firma especialitzada.

En conjunt pot avaluar-se l'abast de la reforma en un 40 % aproximadament.

La inauguració de l'orgue restaurat tindrà lloc el dia 21 d'aquest mes amb un recital de l'organista barcelonina MONTSERRAT TORRENT inclòs a la sèrie d'audicions de la «III Semana de Nueva Música» organitzada per la Comissaria General de la Música. Aquest recital tindrà unes característiques especials, ja que seran estrenades les obres que per a aquest esdeveniment foren encarregades per la Direcció General de Belles Arts als compositors L. Balada, C. A. Bernaola, M. Castillo, F. Escudero, O. Esplà, C. Guinovart, E. Halffer, T. Marco, F. Mompou, Xavier Montsalvatge i J. Soler. Com a testimoni d'aquest important concert serà editat el «Llibre d'orgue del Palau» que contindrà en facsímil les obres dels esmentats compositors.

**la colonia
que gusta
regalar**

LEGRAIN

PARIS

**ROYALE
AMBREE**

AGUA DE COLONIA
famosa desde 1919

SECRETARIAT DELS ORFEONS DE CATALUNYA

El Secretariat dels Orfeons de Catalunya —delegació d'Omnium Cultural— té per finalitat dirigir amb caràcter indicatiu, assessorar i coordinar les directrius de les entitats que practiquen i patrocinen el cant coral a Catalunya.

I en les seves múltiples activitats destaquen aquelles que fan referència al millorament tècnic i musical d'aquells qui prenen part activa en el cant coral. Es així com són previstos —novament— uns **seminaris de directors** on són tractats i estudiats els aspectes bàsics de la direcció (teòrics, tècnics i pràctics); als celebrats en cursos anteriors, caldrà afegir els que tindran lloc a Manresa (24 i 25 de febrer, a càrrec de J. Viader i M. Cervera, i 7 i 8 d'abril, a càrrec de J. Vives i N. Saladrígues).

També, i vistos els positius resultats d'altres contactes, tenen un especial interès els **caps de setmana cantants** el valor dels quals ha de ser mesurat en dos aspectes: el musical i l'humà; entre els primers és important la intensitat de treball; el coneixement de nous directors, fet que exigeix del cantaire una gran atenció a gestos, detalls i exigències noves; un nou repertori; noves responsabilitats per als directors que han de desenvolupar una constant atenció, flexibilitat i facilitat d'improvisació i l'obliguen a sortir dels camins fressats de la seva pròpia entitat. La Delegació del Tarragonès és responsable del que tindrà lloc a La Selva del Camp (3 i 4 de març, per Leo Massó i Lluís Virgili), la de Vic-Girona del d'Hostalets de Balenyà (17-19 de març, per Enric Ribó i

Leo Massó). Com a derivació d'aquesta modalitat són així mateix de gran interès els **diumenges cantants** per a aquells que no poden disposar de més d'un dia per a aquestes reunions. La Delegació de les Terres de Lleida n'ha programat per als dies 25 de febrer i 25 de març a Bellpuig.

Gràcies al patrocini de la «Fundació Güell» el curs passat va ser possible la celebració d'un «Curset d'interpretació i tècniques de direcció» que professà Philippe Caillard, personalitat de gran prestigi internacional en el camp de la música coral. Novament aquest any i també gràcies al patrocini de la «Fundació Güell» és previst un «Breu Curset sobre problemes de direcció coral» de tres dies de duració (29 juny - 1 juliol) que serà confiat a Stephan Caillat, destacat capdavanter del moviment coral europeu.

Darrerament, la Comissió tècnica del Secretariat ha publicat unes «Orientacions sobre aplecs i trobades» dirigides al major perfeccionament (estètic i tècnic) d'aquestes massives concentracions de grups i entitats.

Per les moltes vinculacions que tingué amb destacats elements del nostre país, ha de ser citat el nom del mestre Cèsar Geoffray que morí a finals del passat mes de desembre. Geoffray ha estat una personalitat indiscutible en el moviment coral francès i europeu després de la segona Guerra Mundial i el seu mestratge ha estat reconegut universalment. L'equip directiu del Secretariat dels Orfeons de Catalunya —representat per alguns dels seus elements— assistí a l'enterrament d'aquesta gran figura musical.

MONTSERRAT TORRENT

Alegrem-nos! Per fi, el dia 21 **estrenem** l'orgue del Palau! Sí, l'estrenem, no cal estranyar-se'n...

—Es pot dir que, llevat d'alguns tubs anteriors, tot és nou. L'«Organería Española» ha tingut cura del treball de restauració, modificació... o modernització de l'instrument.

—...?

—Sí; vull dir que, de l'anterior, poca cosa en queda, llevat dels tubs que figuren en primera visió, damunt de l'escenari. Fixa't bé; la consola és nova, movable i més petita, encara que no ho sembla. Actualment, quan l'orgue sigui un instrument més de l'orquestra, la consola estarà situada a un costat. Quan es converteixi en protagonista d'una audició, com la del dia 21, per exemple, llavors serà desplaçada al centre de l'escenari, amb l'executant d'esquena al públic.

—...?

—Perquè d'aquesta manera es podrà veure clarament el joc de teclats, els registres, el pedal, en fi; l'auditori podrà integrar-se més a l'obra i veure el mecanisme de l'interpret.

(Mentre parla, amb les partitures a la falda, després d'un assaig, mou lleugerament les mans i observo que duu tires d'esparadrap als dits.) Riu quan li pregunto el motiu:

—Em faig uns farts d'estudiar! I com que obligo els meus pobres dits a fer coses bastant difícils, sobretot en la interpretació del seguit d'obres modernes que han de sonar el dia del concert inaugural, doncs... se'n ressenten. Per tant, he de prendre precaucions abans que es posin pitjor.

—...?

—Unes tres o quatre hores diàries. Tot el que puc. Això també és una preocupació per mi, i no et dic res pels qui han d'acabar la feina que encara hi ha a l'orgue! Com que al Palau es desenvolupa la major part de la vida musical barcelonina, vet ací que, molt sovint, cal plegar per tal de cedir la sala a artistes que han d'assajar, o bé per tal de preparar l'escenari per alguna audició d'orquestra. Pensa que els qui treballen en el muntatge de l'instrument, fins i tot ho fan de nit. No sé pas com ho resisteixen.

—Però quedarà bé, oi? Val la pena...

—Jo crec que sí. L'orgue del Palau continuarà conservant una sèrie de característiques pròpies, com per exemple quatre teclats, igual nombre de registres, sonoritat de caràcter romàntic. Això no obstant, cal tenir en compte moltes novetats; fixa't bé: ara té les mixtures, és a dir, les barreges de diferents sons harmònics aguts, que abans no tenia i que permetran de tocar amb tota propietat la música barroca. S'ha modernitzat el sistema de combinacions lliures de ma-

nera que, tot i que queden fixades prèviament a l'execució de l'obra que ho requereix i a voluntat de l'organista, en una mena de calaixets situats a banda i banda de la consola, amb una sèria d'interruptors que obeeixen a cada combinació de registre, en el moment de pulsar el registre preparat en un d'aquests interruptors, les plaquetes que corresponen als registres de mà baixen automàticament i així es pot controlar i modificar, si convé, tot el que calgui.

—I el so?

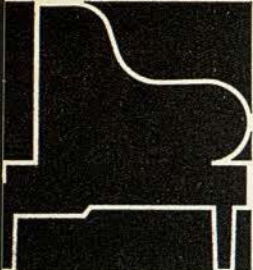
—De moment espero que serà molt correcte. Però és molt possible que s'hagi de pensar en certes modificacions ambientals dins de la sala. La calefacció que asseca tant l'ambient, el pot perjudicar; caldria humitejar l'atmosfera del Palau en el grau convenient. També pot variar lleugerament l'afinació, degut al clima; però això passa a molts instruments, ja ho saps. I a part d'això que t'he dit, i molt personalment, crec que com fan a d'altres sales de concerts del món, per un recital d'orgue, com que manca resonància a les sales d'audicions (i que les esglésies tenen tant i de vegades massa!) es podria afegir un cert efecte d'eco. Jo no sé els procediments a emprar, però a d'altres llocs, s'ha aconseguit una audició perfecta i adient a la que té de manera natural l'instrument. Val la pena de dir també que actualment està afinat segons l'escala temperada que s'empra avui, i que representa quasi mig to més alt del que estava darrement, i no solament perquè estigués desafinat, sinó perquè la seva situació corresponia a la de l'escala que s'utilitzava quan es va instal·lar. Ara, i cada vegada més, es tendeix a apujar la tessitura de l'escala, proporcionant més brillantor als sons, especialment als instruments de vent, que sovint modificaven l'afinació al cap de poca estona de tocar-los, i que ara no pateixen tant per aquest motiu.

Per tant, tenim orgue amb totes les de la llei, al Palau. I bon instrument que podrà proporcionar-nos l'oportunitat d'escoltar més recitals per aquest meravellós i antiquíssim invent.

—També crec que el fet de tenir un instrument de bona qualitat i més a l'abast, pot promocionar el ressorgiment del seu estudi o la creixuda més ràpida del planter d'estudiants que ja hi ha actualment...

I així acaba la seva conversa informativa Montserrat Torrent, que té al seu càrrec l'estrena, el 21 de febrer de 1973, de l'orgue del Palau de la Música Catalana de Barcelona.

MARIA TERESA GIMENEZ

LOS CONCIERTOS

● **III SEMANA DE NUEVA MUSICA.** — Organizada por la Comisaría General de la Música, del 20 al 26 de febrero tendrá lugar en Barcelona la «III Semana de Nueva Música». Esta importante manifestación musical contará con la participación de destacados artistas y agrupaciones de reconocido prestigio en el cultivo de la música actual: Orquesta Ciudad de Barcelona, bajo la dirección de Franco Gil (día 20, Palau de la Música), Montserrat Torrent, órgano (día 21) —con un recital inaugural del órgano del Palau recientemente restaurado—, The Forum Players (día 22, Capilla del Antiguo Hospital de la Santa Cruz), Ensemble MW 2 de Cracovia, dirigido por Adam Kaczynski (día 23, Capilla del Antiguo Hospital de la Santa Cruz), Diabolus in Musica, dirigido por Joan Guinjoan (día 24, Capilla del Antiguo Hospital de la Santa Cruz), Collegium Vocale de Colonia (día 25, Capilla del Antiguo Hospital de la Santa Cruz) y Orquesta Solistas de Madrid, dirigida por I. García Polo (día 26, Palau de la Música). Para esta serie de audiciones se ha establecido una entrada única para cada concierto, de 25 ptas. Los estudiantes (con carnet estudiantil de música) 10 ptas. Venta de localidades en las taquillas del Palau de la Música, de 5 a 9 de la tarde. Los días de concierto en la Capilla del Antiguo Hospital de la Santa Cruz, a partir de las 21 h. en el mismo local.

● **ORQUESTA CIUDAD DE BARCELONA.** — Dos grandes figuras internacionales constituirán el centro de atención en el próximo concierto de la Orquesta Ciudad de Barcelona (días 24 y 25 de febrero): el director René Klopferstein y el violinista Erick Friedman. Figura romántica de su generación, Klopferstein —nacido en 1927 en Lausanne— se encuentra hoy entre los grandes directores que saben penetrar en la vida secreta de las

obras, servir las con humildad y exaltar toda su belleza. Erick Friedman es suficientemente conocido por el público filarmónico de Barcelona; su sólo nombre es garantía de incuestionable categoría artística, acreditada por los más exigentes núcleos musicales del mundo entero; las últimas temporadas, han significado para Friedman la más rotunda ratificación de su valía y de su situación preeminente entre los intérpretes de su especialidad. En su nueva actuación en el Palau, Erick Friedman será el solista del «Concierto en si menor para violín y orquesta» de Mendelssohn, obra que centrará el programa que quedará completado por «Obertura de Euryanthe» de Weber, «Sinfonía Inacabada» de Schubert y «Los Preludios» de Liszt.

● **PATRONATO PRO MUSICA.** — Como continuación de la brillantísima serie de audiciones de su XV Temporada Musical, Patronato Pro Música presentará en Barcelona el próximo día 28 de febrero, al Cuarteto Lasalle. Este famoso cuarteto se constituyó en 1946 en la «Juilliard School» de Nueva York; tras cuatro años de adscripción en el College de Colorado y una temporada en la Universidad de Cincinnati (Ohio) inició una brillantísima serie de actuaciones por todo el mundo que le han valido el reconocimiento unánime de la crítica más solvente. Al prestigio del Cuarteto Lasalle ha contribuido de una forma decisiva su abundante discografía, premiada reiteradamente con destacados galardones internacionales. En su presentación en nuestra ciudad, interpretará «Tres fantasías» de Purcell, «Cuarteto en fa» de Ravel y «Cuarteto en si bemol mayor op. 130» de Beethoven. Para el día 11 de marzo, Patronato Pro Música ofrecerá al público filarmónico un nuevo y extraordinario recital del pianista Arthur Rubinstein, ante cuya sola mención sobran todos los adjetivos laudatorios.

MÚSICA CORAL INSTRUMENTAL PER ALS INFANTS I LA JOVENTUT

Musicologia pràctica

CONJUNTS INSTRUMENTALS:

CONJUNT DE FLAUTES DE BEC DE
L'ORFEÓ LAUDATE
BALALAIKES I LLAÜTS
ELS INSTRUMENTS ELECTRÒNICS I LES SEVES
POSSIBILITATS PEDAGÒGIQUES
PATUFETS I TIMBALERS DE L'ORFEÓ LAUDATE
(Orquestra de percussió)

CORALS:

ORFEÓ LAUDATE
CORAL SABASTIDA (Colegio Corazón de María)
CORAL SPÍNOLA (Colegio Cardenal Spínola)
CORAL BETLEM (Escoles Betlem)

OBRES:

Béla Bartók - Danses Hongareses (flauta i guitarra solista)
G. F. Haendel - Rodrigo Suite (flauta, guitarra i fagot solistes)
Carl Orff - Obertura (conjunt de flautes)
H. Zilcher - Variacions sobre un tema de Mozart (Electra-Melòdica, Clavinet i Basset)
S. Prokofiev - Exemples tímbrics-instrumentals (Electra-Melòdica)
F. Astachow - Melodies russes (balalaïkes, mimica corporal i Orfeó)
A. Colomer - La granota sàvia (percussió, flautes i Orfeó)

Diumenge, 4 de març del 1973, a les 11 h.

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

ASAHI PENTAX... la cámara de mayor venta en el mundo

Reason #46

La Pentax siempre está lista... aunque la luz no lo esté

Con el exclusivo sistema de medición de la luz a través del objetivo de Asahi Pentax obtendrá siempre la exposición correcta. Porque la aguja indicadora de medición dentro del visor queda centrada exactamente cuando se colocan correctamente la velocidad del obturador y el diafragma correspondiente. Por lo tanto Vd. puede fotografiar a la luz de la luna tan fácilmente como si realizara fotografías con la brillante luz del sol. Cuando Vd. escoge la popular Spotmatic puede ir disparando en cualquier momento, en cualquier lugar y con la luz que sea. O posiblemente esté buscando una cámara verdaderamente profesional como la del formato ideal 6x7. Obtenga pronto detalles acerca de ambas cámaras a su habitual proveedor.

Fotografía realizada por Takayuki Ogawa
Spotmatic con objetivo Super Takumar 1.4/50 mm. Obturador 1/60
de segundo y diafragma 5.6 con película infrarroja

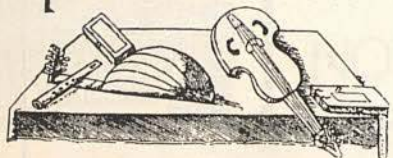
**ASAHI
PENTAX**

representante

cineco

bori y fontestà, 11 - barcelona - t. 250 84 44

pro musica

**PATRONATO PRO MÚSICA
DE BARCELONA**

XV Temporada Musical

DOS EXCEPCIONALES CONCIERTOS

Presentación en Barcelona del

CUARTETO LASALLE

PROGRAMA

PURCELL: Tres fantasías - **RAVEL:** Cuarteto en fa

BEETHOVEN: Cuarteto en si bemol mayor, op. 130

Miércoles, 28 de febrero de 1973, a las 22,30 h.

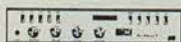
Extraordinario recital de piano

ARTHUR RUBINSTEIN

Domingo, 11 de marzo de 1973, a las 18,30 h.

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

música en Alta Fidelitat

EQUIPS I SONORITZACIONS

ROSELSON

NOTICIAS Y COMENTARIOS

● **AMICS DELS CLASSICS.** — En la Biblioteca de Catalunya la Orquesta de Cámara «Amics dels Clàssics» dio una nueva audición, dirigida por el maestro Joan Palet Ibars. En programa «Preludio núm. 8» de Bach, «Concerto grosso op. 6 núm. 11» de Corelli —solistas: Andreu Biosca y Montserrat Palet, violín; Robert Sardà, violoncelo—, «Divertimento K.137» de Mozart, «Lieder» de L. Maria Solé con intervención solista de la soprano Maria A. Serra, y «Serenata op. 22» de Dvorak.

● **PARROQUIA ST. PACIA.** — Maria Teresa Martínez tuvo a su cargo el «VIII recital d'orgue» celebrado en la parroquia de St. Pacià. En programa: «Preludio y fuga» de D. Buxtehude, «Preludios» de J. S. Bach, «Tocata y fuga en re menor» de J. S. Bach, «Sonata I» de P. Hindemith y «Fantasía y fuga en re menor, op. 135b» de Max Reger. Maria Teresa Martínez, figura destacadísima de las nuevas promociones de organistas, acreditó una vez más su recto sentir musical y un absoluto dominio técnico.

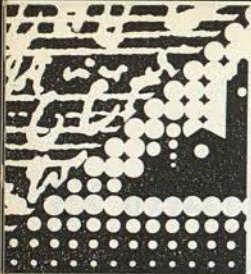
● **AMICS DELS CONCERTS.** — En el Palau de Congressos de la Fira de Mostres, Amics dels Concerts —de l'Agrupació Cultural Folklòrica Barcelona— presentó un nuevo concierto de sardanas y música para cobla con intervención de las coblas Barcelona y Popular bajo la dirección de Fèlix Martínez Comín, y de l'Orfeó Gracienc dirigido por Antoni Pérez Simó. En el transcurso del acto se interpretaron las obras seleccionadas (sardanas y composiciones de tema libre) de las presentadas al «Concurs Musical Joaquim Serra» convocado por l'Agrupació con motivo de su cincuentenario y patrocinado

por la Fundació d'Art Castellblanch. Tras las votaciones, el veredicto del concurso fue el siguiente: **Sardanas:** 1) «Alt Empordà» de Ricard Viladesau; 2) i 3): «Patronímica» y «Melangiosa» de Joan Peiró. **Tema libre:** «Auca tràgica i mort del Plem» de Joan-Lluís Moraleda.

● **CARNET ESTUDIANTIL DE MÚSICA.** — La Orden del Ministerio de Educación y Ciencia de 30 de diciembre de 1972 —publicada en el Boletín Oficial del Estado de 25 de enero del presente año— establece el «Carnet Estudiantil de Música»; carnet que cobra vigencia en Barcelona con motivo de la celebración de la «III Semana de Nueva Música» organizada por la Dirección General de Bellas Artes del Ministerio de Educación y Ciencia. El «Carnet Estudiantil de Música» según la citada orden ministerial, tendrá carácter personal e intransferible y su obtención será gratuita; tendrán derecho al mismo, todos los estudiantes españoles cualquiera que sea su nivel y modalidad en el sistema educativo.

El titular del carnet podrá obtener una bonificación no inferior al 50 % dentro de las zonas y cupos que establece la Dirección General de Bellas Artes; y concretamente, dentro de la «III Semana de Nueva música», los beneficiarios del carnet podrán obtener las localidades establecidas para estos conciertos al precio de 10 ptas., lo que supone una rebaja del 60 % sobre el precio normal de la localidad.

La información sobre el carnet se podrá obtener en la Delegación Provincial del Ministerio de Educación y Ciencia, así como en la taquilla del Palau de la Música, o directamente en la Dirección General de Bellas Artes (Alcalá, 34. Madrid).

CONCURSOS Y FESTIVALES

● **BREE.** — Organizado por el «Conseil communal» de Brée (Bélgica), del 4 al 19 de agosto de 1973 tendrá lugar un concurso mundial de bandas de música amateurs. Las inscripciones para participar en este certamen deben obrar en poder del secretariado (Hotel de Ville, 3690 Brée) antes del día 1 de abril de 1973; en el momento de formalizar la inscripción debe efectuarse un depósito de 1.000 francos (a reintegrar el día de la primera prueba del concurso). Las obras de ejecución obligatoria serán indicadas por una comisión especializada; además de esta composición, cada grupo propondrá una obra de libre elección. Para toda clase de detalles, mención de los premios, orden del concurso, etc. los grupos interesados deberán dirigirse al secretariado del certamen (Hotel de Ville, 3690, Brée, Belgique.)

● **VALENCIA.** — El Conservatorio Superior de Música de Valencia, en colaboración con varias entidades culturales y oficiales de la ciudad, convoca el «II Certamen Nacional de Música de Cámara Manuel Palau» dedicado exclusivamente a los quintetos de viento. En las bases (que pueden solicitarse al Conservatorio, Pl. San Esteban, 3 Valencia) se especifica —entre otros apartados— que se establecen dos secciones con premios y actuaciones independientes, dedicadas respectivamente a los intérpretes profesionales y a los no profesionales. Para la primera, la obra obligada es el «Blaserquintett» de Schonberg; para la segunda el «Quinteto op. 2» de Manuel Castillo. Las solicitudes para participar al certamen han de ser presentadas antes del 28 de febrero. Los ejercicios se celebrarán en el Conservatorio los días 17 y 18 de abril. Los premios para profesionales ascienden a 25.000 ptas. (y un concierto subvencionado con la misma cuantía) como primer

premio; y un segundo, con 15.000 ptas. (y un concierto retribuido con igual cantidad). Para la sección de no profesionales se concederán un primer premio de 15.000 ptas. y un segundo de 10.000 ptas.

● **BARCELONA.** — Para conmemorar el 25 aniversario de la fundación de la Academia de Música Ars Nova de Barcelona (1948-73) se organizarán varios actos. El primero de ellos es la convocatoria de un concurso juvenil para pianistas de 10 a 17 años y para guitarristas de 10 a 19 años, todos de nacionalidad española. El concurso se celebrará en nuestra ciudad del 13 al 15 de abril de 1973. El equivalente de los premios sobrepasa las 60.000 ptas. El jurado estará compuesto de la siguiente forma: Presidente, Henri Gagnebin, Director del Conservatorio de Ginebra; vice-presidentes, Maestros Juan Pich Santasusana, Director del Conservatorio Superior Municipal de Música de Barcelona; Rosendo Llates, Director adjunto de la Academia de Música Ars Nova de Barcelona, y Fernando Puchol, Catedrático del Real Conservatorio de Madrid; miembros, Pierre Barbizet, Director del Conservatorio Nacional de Marsella; María Canela, Catedrático del Conservatorio Superior de Música del Liceo; J. J. Llongueres, Director de la Academia de Música de Barcelona; José Luis Ortega Monasterio, guitarrista; César Augusto Roche, Profesor del Conservatorio Superior Municipal de nuestra ciudad y de la Academia Ars Nova; Elisa Rodríguez, Catedrático del Conservatorio Superior Municipal de Música de Barcelona.

Plazo máximo para inscribirse: 10 de marzo de 1973. Informaciones e inscripciones Academia de Música Ars Nova, Avda. José Antonio, 654, principal Barcelona-10.

OBRA GRÀFICA ACTUAL PER SUBSCRIPCIÓ

(segon any)

editada per la

GALERIA FORT

TARRAGONA

Rambla del Generalisimo, 3 - Tel. 20272

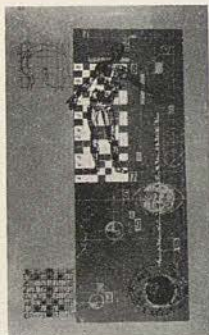
DANIEL ARGIMON
Aiguafort

RAMON FERRAN
Xilografia. 3 tintes.

Edicions originals de
200 exemplars signats
i numerats, de mida
70 x 50 cm.

AIGUAFORTS
LITOGRAFIES
SERIGRAFIES
XILOGRAFIES
TÈCNiques MIXTES

EMILI ALBA
Serigrafia. 5 tintes.

Aquesta galeria us ofereix la possibilitat de col·leccionar obres originals d'artistes actuals mitjançant subscripció. Cada dos mesos rebreu una obra d'artista inèdita, numerada i amb la firma manuscrita de l'artista. Durant l'any passat foren editades obres de

FERRAN,
CHANCHO,
ARGIMON,
SOLER-PEDRET,
VILÀ i ALBA

Pròximament,

AUGUST PUIG i
FRANCESC ARTIGAU.

SOLER PEDRET
Litografia. 5 tintes.

MIQUEL VILA
Tècnica mixta.
Aiguafort i punta seca.

El preu de la subscripció és de 4.800 ptes. anuals, que hom pot pagar amb mensualitats de 400 ptes. autoritzant el cupó imprès. Per als residents a l'estranger el preu és de 96 \$ USA, les despeses de tramesa i d'assegurança incloses. Si us hi voleu subscriure, ompliu el cupó adjunt i envieu-lo a GALERIA FORT, Rambla del Generalisimo, 3, Tarragona. Si desitgeu més informació, truqueu al telèfon 227 69 18 de Barcelona.

JOAQUIN CHANCHO
Serigrafia. 3 tintes.

Sr. DIRECTOR DEL BANC .....

Us prego que vulgueu abonar, amb càrrec al meu compte corrent número ..... a ..... els rebuts al meu nom que mensualment us enviarà la GALERIA FORT de Tarragona, d'un import de quatre-centes pessetes.

Us saluda atentament,

.....
(signatura)

Sr. ....

Carrer .....

Població .....

VIDA MUSICAL

● **MUNICH.** — Frederick Ashton (Londres), Rudi van Dantzig (Amsterdam) y Laszlo Seregí (Budapest) han sido los coreógrafos del primer estreno de ballet de Munich en la presente temporada, que se inició con el ballet creado ya en 1933 por Ashton para el Royal Ballet de Londres, «Les Rendezvous». Como Dantzig y Seregí, también Ashton ha empleado en Munich los bocetos originales, de forma que las tres obras respondieron exactamente a las versiones de Amsterdam, Londres y Budapest. Como estreno en Munich siguió el ballet «Epitaph» con música de György Ligeti.

● **HAMBURGO.** — Las orquestas de la República Federal Alemana se encuentran desde hace tiempo ante una doble crisis: por un lado, los conciertos se van convirtiendo cada vez más en un acto para una pequeña minoría de interesados; por otro, la existencia de las orquestas (en caso de que no se las subvencione más abundantemente) está hoy en muchos casos en auténtico peligro. Todos estos hechos han sido objeto de estudio en la reunión de los delegados de la Asociación de Orquestas Alemanas celebrada en Hamburgo, en la que se han apuntado las siguientes ideas y sugerencias: organización de conciertos en zonas periféricas de los núcleos urbanos; creación de grupos

nuevos para el cultivo de la nueva música; mayor flexibilidad en la programación; mayor atención a los jóvenes solistas; presentación de nuevas obras; colaboración con orquestas y coros de aficionados. Especial importancia se concede a la intensificación del trabajo de formación de la juventud: se pide la creación de conciertos de juventud y escolares, la admisión de escolares a los ensayos y el envío de grupos de instrumentistas a la escuela.

● **HONGKONG.** — El Instituto Goethe de Hongkong mostró, en el pasado mes de noviembre, en el marco de su «Semaná de films de ópera», seis films de interpretaciones de la Ópera del Estado de Hamburgo; en programa «El cazador furtivo», «Las Bodas de Figaro», «La flauta mágica», «Wozzeck», «Los maestros cantores de Nuremberg». Las escenificaciones de la Ópera del Estado de Hamburgo corrieron a cargo de Rolf Liebermann.

● **NUEVA YORK.** — Ha fallecido en el Beekman Downton Hospital el famoso trombonista y director de orquesta Wilbur de París. A lo largo de su brillante carrera profesional había colaborado con las primerísimas figuras del jazz mundial (Louis Armstrong, Mills Blue Rhythm, Dave Nelson, Benny Carter, Ella Fitzgerald, Roy Eldridge, Duke Ellington, etc.).

NOVO MUSICA

UN
NOU I
MODERN
CONCEPTE
DE
CENTRE
MUSICAL

SCHIMMEL

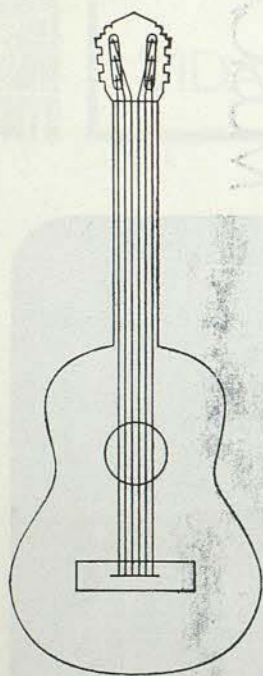
PLEYEL

GAVEAU

Grard

Dietmann

Mestre Nicolau, 21
Tel. 228 52 94
Barcelona-6

taurus

•
GUITARRAS *Lutherie*

PASEO DEL MONTE, 26

TELEFONO 213 32 97

BARCELONA-12 (España)

Manufacture of fine Handmade Concert and Flamenco Guitars
De venta en todos los establecimientos del ramo

DISCOS

J. S. BACH: Concierto italiano. Fantasía Cromática y Fuga en re menor. Tocata y Fuga en sol menor. Pastorale en fa mayor. Fantasía en do menor. Karl Richter, clave. DEUTSCHE GRAMMOPHON 2530 035.

Al director y organista alemán Karl Richter suele aplicársele el calificativo de «el más importante intérprete de Bach de nuestra época». Todos los juicios categóricos encierran un gran riesgo por la difícil valoración que supone la interpretación misma de la música. Lo cierto es, ciñéndonos al caso de Karl Richter, que ha contribuido grandemente a la difusión y conocimiento de la obra total de Bach. Sus conciertos, sus recitales, sus grabaciones tienen un sello personal muy característico, inconfundible. Ultimamente sus interpretaciones a través de la pequeña pantalla han aumentado, quizás, su prestigio en un gran sector de público poco conocedor de la vida musical. Lo cierto es que nos hallamos ante una personalidad, muy admirada por algunos y discutida por otros, a la que necesariamente hay que prestar mucha atención.

Si sus interpretaciones al frente del Coro y Orquesta Bach de Munich son siempre de una gran categoría, no lo resultan menos sus versiones al órgano y en el presente caso frente al clave. Su dominio y conocimiento de la obra de Bach es absoluto, y así no es de extrañar que el presente disco posea una verdadera atracción, por la enorme belleza musical que emana.

Las obras escogidas pueden considerarse como una breve antología de la obra para clave de Juan Sebastián Bach, instrumento al cual dedicó una gran atención, quizás aún no valorada suficientemente en la actualidad.

STRAVINSKY: La Consagración de la Primavera. Orquesta Sinfónica de Londres. Dir.: Colin Davis: PHILIPS Stereo 65 00 471.

«Le Sacre du Printemps» es una obra fundamental en la producción de Stravinsky. Ello equivale tanto como decir que se trata de una obra básica en la música del siglo XX. Esta generalización, innecesaria por otra parte, puede dar a entender la importancia decisiva que juega también en el mundo discográfico. Así es lógico y natural que las mejores orquestas y los directores más destacados, acometan frecuentemente la empresa de lanzar una nueva versión de la célebre página de Stravinsky.

Al hablar de las grabaciones de esta obra hay que recordar necesariamente unas versiones precedentes en la discografía stravinskiana, como son la del propio compositor con la Orquesta Sinfónica de Columbia (CBS), la de P. Monteux con la Orquesta del Conservatorio (RCA) y la más reciente de la Orquesta de Cleveland, dirigida por Pierre Boulez (CBS). Las tres, a nuestro modo de ver, son decisivas e importantes, y su contrastada versión enriquece grandemente la importancia de esta partitura.

No posee menos mérito ni atractivos la presente versión de Colin Davis con la Orquesta Sinfónica de Londres. Una gran brillantez en la interpretación, y una magistral valoración de los recursos tímbricos y plásticos hasta adentrarse en la verdadera esencia de la obra, son sus principales cualidades. Colin Davis consigue una versión ideal, llena de atractivos, suficientemente espectacular, y siempre con una vitalidad que emana la propia partitura. — A. S.

GUIA DE CONCIERTOS

FECHA	LOCAL	CONCIERTO
FEBRERO		
20 martes 20 h.	Ateneo Barcelonés	Antoni Besses , piano. Rosa Maria Ysas , soprano. Obras de Scarlatti, Brahms, C. Frank, Cherubini, Bellini, Verdi, Respighi .
22.15 h.	Palau	Orquesta Ciudad de Barcelona . Dir.: Franco Gil . Obras de Penderecki, Prieto, Ligeti, Varèse . (III Semana de Nueva Música.)
21 miércoles 22.15 h.	Palau	Montserrat Torrent , órgano. Inauguración del órgano recién restaurado. Estreno de las obras encargo de la Comisaría General de la Música. Obras de Balada, Bernaola, Castillo, Escudero, Esplà, Guinovart, Halffter, Marco, Mompou, Montsalvatge, Pueyo, Soler . (III Semana de Nueva Música.)
22 jueves 19.30 h.	Inst. Est. Norteameri.	Thomas McIntosh , piano. Obras de Schumann, Ives, Brahms, Rachmaninov, Prokofiev .
22.15 h.	Hospital Sta. Cruz	The Forum Players . Obras de Reynolds, Dashow, Villa Rojo, Dohl, Fukushima, Schiaffini . (III Semana de Nueva Música.)
23 viernes 20.30 h.	Pompeia	P. Robert de la Riba , órgano. Obras de Reinberger, Guilmant, Boëllmann .
22.15 h.	Hospital Sta. Cruz	Ensemble MW 2 de Cracovia . Dir.: Adam Kaczynski . Obras de Ciuciura, Cope, Castiglioni, Mestres Quadreny, Davidovsky, Cage, Bussotti, Schäffer . (III Semana de Nueva Música.)
24 sábado 19 h.	Palau	Orquesta Ciudad de Barcelona . Dir.: René Klopffenstein, Erick Friedman . Obras de Weber, Mendelssohn, Schubert, Liszt . (Patronato Orquesta Ciudad de Barcelona.)
22.15 h.	Hospital Sta. Cruz	Diabolus in Música . Dir.: Joan Guinjoan . Obras de L. de Pablo, Xenakis, Cervelló, Enriquez, Halffter, J. Peris . (III Semana de Nueva Música.)
25 domingo 11 h.	Palau	Orquesta Ciudad de Barcelona . Dir.: René Klopffenstein, Erick Friedman . Concierto matinal. Repetición del programa anterior. (Patronato Orquesta Ciudad de Barcelona.)
18.30 h.	Hospital Sta. Cruz	Collegium Vocale de Colonia . Obras de Stockhausen, Kröll, Maiquashca . (III Semana de Nueva Música.)
26 lunes 22.15 h.	Palau	Orquesta Solistas de Madrid . Dir.: I. García Polo . Obras de Lutoslawski, Malec, Kelemen, Benguerel, Barce, Gombau . (III Semana de Nueva Música.)
28 miércoles 22.30 h.	Palau	Cuarteto La Salle . Obras de Purcell, Ravel y Beethoven . (Patronato Pro Música de Barcelona.)
MARZO		
4 domingo 11 h.	Palau	Música coral i instrumental per als infants i la joventut. Orfeo Laudate i cors .

TEMPORADA 1972-73. — 20 febrero 1973. — Núm. 12 — Edición de 5.000 ejemplares.

Editado por FORUM MUSICAL — Via Laietana, 49, 4.º — Tel. 231 90 01-02.

NOTAS IMPORTANTES: Los actos empezarán puntualmente a la hora indicada. No se permitirá la entrada del público en la sala de conciertos durante la ejecución de las obras. — No está permitido obtener registros o grabaciones magnetofónicas de las obras programadas, así como realizar fotografías o filmes en el recinto del Palau durante la celebración de los actos.

Todo un carácter

YACHTMAN: PERFUMERIA Y
COSMETOLOGIA MASCULINA

YACHTMAN evoca el fascinante mundo marino

YACHTMAN da a su elegancia una armonía sobria y permanente de recia masculinidad, profunda como el océano.

Su Agua de Colonia, After-Shave, Desodorante Spray, Bath Shower Gel y Shaving Foam, son de novísima concepción cosmetológica.

**A L'ENTORN
de FLOÏD
per a DESPRÉS
de L'AFAITADA**

**PRODUCTES
per a COMPLETAR
la VOSTRA
HIGIENE**

Desodorant
Oli escumós per a bany
Crema d'Afaitar amb brotxa
Crema d'Afaitar escumosa
Xampú
Sabó - Talc

Floïd

HAUGRON CIENTIFICAL, S. A. New York / London / Paris / Barcelona